

*Нестерчук І. К., Панфелюк М. В.
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна*

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Географія туризму та рекреації представляє перший комплексний вступ до туризму, дозвілля та рекреації та взаємозв'язків між ними. Географія туризму зі своєї сторони, стосується простору, місця а рекреаційна складова розглядає екологічні аспекти туризму, відпочинок як такий. Окрім цього, основні труднощі у визначенні сфери дослідження пов'язані із загальними проблемами визначення туризму, особливо щодо, з одного боку, міграційних досліджень, а з іншого – рекреаційних досліджень. Тим не менш, для географії туризму та рекреації можна визначити окрему область дослідження на основі економічних, культурних та екологічних наслідків, які залежать від подорожі далеко від дому. З часом відбулася низка змін у домінуючих перспективах у географії туризму та рекреації, і це вишукування є намаганням звернути увагу на проблеми на сучасному етапі. Сфера географії туризму та рекреації, здебільшого розглядалася з точки зору простору, місця та екологічних вимірів туризму, що відображає давню традицію в ширшій дисципліні географії (Wilson, 2012). Визначення географії туризму, однак, залишається проблематичним, дебати зосереджуються як на її тимчасовості – наприклад, де вона підходить до тимчасової міграції та рекреаційних досліджень – так і на мотиваціях. Зростання підходу мобільності додало цих викликів. в останні роки, водночас відкривши нові перспективи, які збагатили географію туризму (Duncan, 2012).

Усі світові туристичні практики [1-6] можуть бути вписані в географію туризму та рекреації, що представляє постійне розміщення туризму в економічному, соціальному та культурному просторі та в контексті, що поєднує як матеріалізовані та вимірювані потоки, так і опосередковані та уявні просторові утворення (Shields, 1991). Мета полягає в тому, щоб започаткувати роздуми про те, як ці зручні туристичні матеріали колись сприяли артикуляції географії туризму та рекреації географії (чи географій) аж до прориву масового туризму між світовими війнами. Однак, оскільки в центрі уваги знаходяться форми, методи та техніки медіації, географічний розклад буде далеким від систематичного окреслення.

Географія туризму та рекреації тут трактується в найширшому значенні: подорожувати за власним бажанням і з власним комфортом, ра-

дістю, втіхою та досвідом, відпочинком як основною метою. На практиці це стосується головним чином простору та місця за межами людського дому та повсякденної території. Це, звісно, не означає, що формування певної туристичної географії переважно відбувається серед людей, які перебувають у турі чи на відпустці. Навпаки, географічна уява з іноземним середовищем як спільним знаменником значною мірою розвивається вдома, на роботі та в школі – розмова, читання, мрія, туга. Однак путівники в основному пишуться для мандрівників і зазвичай використовуються під час подорожей, не кажучи вже про їх роль як сувенірів, підготовчих посібників або навіть супутників у фантастичних турах у домашніх кріслах. Безсумнівно, їхній внесок у географічну уяву є менш важливим у масово посередницькому світі та «гуглилої» землі сьогодні, ніж у попередні періоди сучасності, головним чином навіть до того, як візуальні медіа включали фотографію та масове виробництво листівок. Проте, як і багато інших імпульсів і характеристик сучасності, вплив путівників на географічну уяву ніколи не можна було об'єднати в простий аналіз матерії та причини. Ми намагалися відобразити останні розробки та нові концепції з географія туризму та рекреації, які починають проникати в туризм і рекреаційне поле. Нові функції включають:

- контент щодо останніх подій, зміни клімату, сталого розвитку, мобільності та управління кризами у часі та просторі, а також такі тенденції, як недорогі авіалінії та контроль наземного транспорту з боку транснаціональних оператори в ЄС, такі як Arriva;
- більше уваги до таких питань управління, як інновації та просторові наслідки для туризму розвиток дозвілля;
- нові тематичні дослідження та приклади для демонстрації проблем реального життя як з розвинених країн, так і з країн, що розвиваються, особливо США, Китай і Південна Африка;
- повністю переглянуто та перероблено, щоб включити нові, зручні функції: тематичні дослідження, ідеї, підсумкові моменти та цілі навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Baird, T. and Hall, C.M. (2013) 'Sustainable winegrowing in New Zealand', in C.M. Hall and S. Gössling (eds) *Sustainable Culinary Systems: Local Foods, Innovation, and Tourism & Hospitality*, London: Routledge.
2. Bao, J. and Ma, L.J.C. (2010) 'Tourism geography in China, 1978–2008: whence, what and whither?', *Progress in Human Geography*, 35: 3-20.
3. Farstad, M. (2011) 'Rural residents' opinions about second home owners' pursuit of own interests in the host community', *Norsk Geografi sk Tidsskrift– Norwegian Journal of Geography*, 65(3): 165-74.
4. Hall, C.M. and Härkönen, T. (eds) (2006) *Lake Tourism: An Integrated Approach to Lacustrine Tourism Systems*, Clevedon: Channel View.

5. Kizos, T., Primdahl, J., Kristensen, L.S. and Busck, A.G. (2010) 'Introduction: landscape change and rural development', *Landscape Research*, 35: 571-6.

6. Oishi, Y. (2013) 'Toward the improvement of trail classification in national parks using the recreation opportunity spectrum approach', *Environmental Management*, 51: 1126-36.